

Gassnova SF
Porsgrunn Næringspark
Dokkvegen 11
3920 PORSGRUNN

Deres ref

Vår ref

Dato

23/148-

12. februar 2024

Oppdragsbrev til Gassnova for 2024

Det vises til tidligere oversendt foreløpig oppdragsbrev for 2024 og etterfølgende dialog.

Vedlagt følger oppdragsbrev til Gassnova SF for 2024.

Med hilsen

Kristin Myskja (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sigmund Johansen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Oppdragsbrev til Gassnova SF for 2024

1	Innledning	1
2	Mål, oppdrag og styringsparametere	2
2.1	Langskip - fangst og lagring av CO ₂	2
2.2	Forvalte demonstrasjonsdelen av CLIMIT-programmet	4
2.3	Ivareta statens interesser i Teknologisenter Mongstad	5
2.4	Kunnskapsutvikling og rådgivning	6
3	Effektiv drift	6
4	Andre føringer og krav	7
4.1	Koordinering med andre aktører og internasjonalt samarbeid	7
4.2	Kommunikasjon og informasjon	7
5	Budsjettildeling og fullmakter	8
5.1	Fond for CO ₂ -håndtering	8
5.2	Kap. 1850 Klima, industri og teknologi	8
6	Rapportering og møter	10
6.1	Risikovurderinger	10
6.2	Forslag til endringer i budsjettet mv	10
6.3	Årsrapport	11
6.4	Grønn prosjektklassifisering og rapportering	12

1 Innledning

Det vises til Prop. 1 S (2023-2024) fra Olje- og energidepartementet, Prop. 1 S Tillegg 2 (2023-2024) om departementets navneendring og Innst. 9 S (2023-2024) fra energi- og miljøkomiteen, vedtatt 20. desember 2023.

Energidepartementet har på dette grunnlaget utarbeidet oppdragsbrev som gir de økonomiske rammene for Gassnova SF i 2024, og som angir mål, styringsparametere og

rapporteringskrav. Sammen med hovedinstruks for Fond for CO₂-håndtering legger oppdragsbrevet rammene for Gassnovas virksomhet i 2024.

Det kan komme saker som Energidepartementet ikke har tatt høyde for ved årets begynnelse, og som krever bistand fra Gassnova. Det kan derfor komme bestillinger gjennom året som ikke er omtalt i oppdragsbrevet.

Gassnova ivaretar statens interesser knyttet til fangst, transport og geologisk lagring av CO₂ og er rådgiver for Energidepartementet i arbeidet med CO₂-håndtering. Selskapet har et viktig ansvar med å bidra til kunnskapsgrunnlaget for den videre utviklingen av CO₂-håndtering, og gjennomføringen av regjeringens helhetlige politikk på området. Gassnova skal aktivt knytte sammen fagmiljøer innenfor forskning, næringsliv og offentlige virksomheter, og skal gjennom sine ulike oppgaver, egne initiativ og i samarbeid med andre legge til rette for at statens mål med satsingen på CO₂-håndtering kan oppnås.

Regjeringens arbeid med CO₂-håndtering omfatter blant annet følgende virkemidler: Langskip, Teknologisenter Mongstad (TCM) og CLIMIT-programmet. Virkemidlene for CO₂-håndtering må ses i sammenheng og det må legges vekt på erfaringsutveksling.

2 Mål, oppdrag og styringsparametere

Gassnovas hovedmål er å fremme teknologiutvikling og kompetanseoppbygging for kostnadseffektive og framtidsrettede løsninger for CO₂-håndtering. Hovedmålet søkes nådd gjennom Gassnovas oppfølging av Langskip, CLIMIT-programmet, Teknologisenter Mongstad og kunnskapsutviklings- og rådgivningsoppdrag:

2.1 Langskip - fangst og lagring av CO₂

Det vises til Meld. St. 33 (2019-2020), *Langskip - fangst og lagring av CO₂*, jf. Innst. 143 S (2020-2021), som omfatter fangst, transport og lagring av CO₂. Langskip skal demonstrere at CO₂-håndtering er trygt og mulig, samt legge til rette for læring og kostnadsreduksjoner for etterfølgende prosjekter. En forutsetning for at prosjektet lykkes er at etterfølgende prosjekter bruker infrastrukturen og/eller læringen som kommer ut av prosjektet, og at det bidrar til markedsutvikling for CO₂-håndtering i Norge og internasjonalt. Langskip kan også legge til rette for næringsutvikling gjennom å bevare, omstille og skape nye arbeidsplasser og næringsvirksomhet i Norge.

Heidelberg Materials, Hafslund Oslo Celsio og Northern Lights skal eie og drive sine respektive deler av prosjektet og ha ansvar for prosjektgjennomføring i tråd med tilskuddsavtalene i Langskip. Tilskuddsavtalene regulerer kostnads- og risikodeling mellom selskapene og staten. Staten tar en vesentlig del av kostnadene og risikoen i Langskip, herunder risikoen i grensesnittet mellom fangst, transport og lager.

Samfunnsmålet for Langskip er at demonstrasjon av CO₂-håndtering skal gi den nødvendige utviklingen av CO₂-håndtering, slik at de langsiktige klimamålene i Norge og EU kan nås til lavest mulig kostnad. Effektmålene for Langskip er at prosjektet skal

- gi kunnskap som viser at det er mulig og trygt å gjennomføre fullskala CO₂-håndtering
- gi produktivitetsgevinster for kommende prosjekter gjennom lærings- og skalaeffekter
- gi læring knyttet til regulering og insentivering av CO₂-håndteringsaktiviteter
- legge til rette for næringsutvikling

Energidepartementet har utarbeidet et sentralt styringsdokument for gjennomføringen av Langskip (gjeldende versjon av 1. november 2023). I styringsdokumentet er det etablert resultatmål for Langskip.

Langskip skal etter planen gå over i en driftsfase i 2025. Dette vil medføre endring i statens rolle og oppfølging av aktørene. Gassnova skal **innen 30. juni 2024** utrede hva dette vil innebære for Gassnovas rolle og oppgaver, og eventuelle synergier eller samordningsgevinster med øvrige oppdrag.

2.1.1 Oppfølging og koordinering av tilskuddsavtalene i Langskip

Gassnova skal følge opp tilskuddsavtalene og industriaktørenes prosjektstyring av Langskip gjennom avtalt rapportering for å sikre god kostnads- og risikostyring og at målene med Langskip realiseres, i tråd med gitte fullmakter¹ og sentralt styringsdokument.

Styringsparametere:

- *Gi en vurdering av prosjektstyringen til industriaktørene.*
- *Beskriv samlet oppfølging, koordinering og utvikling i prosjektet.*
- *Beskriv hvilke tiltak som har blitt implementert og effekter av tiltakene.*
- *Beskriv tiltak som er med på å bidra til å nå målene som er satt for Langskip, herunder samarbeid mellom og med industriaktørene.*

I tillegg skal Gassnova

- bidra til å opprettholde god fremdrift i de ulike delprosjektene i Langskip, i henhold til plan og budsjett, gjennom en risikobasert oppfølging
- rapportere om status og fremdrift i prosjektene i tråd med sentralt styringsdokument
- varsle departementet ved endringer i kostnader og risiko, og eventuelle andre avvik i prosjektet i tråd med fullmakter og sentralt styringsdokument
- legge frem konkrete tekniske, økonomiske og/eller juridiske anbefalinger for departementet vedrørende håndtering av innkomne varsler fra aktørene

¹ Fullmakt til Gassnova til å opptre på vegne av staten i *Avtale om tilskudd til fangst av CO₂ mellom staten og Norcem AS*, datert 27.01.21.

Fullmakt til Gassnova til å opptre på vegne av staten i *Avtale om tilskudd til drift og etablering av transport og lagring av CO₂ mellom staten og Northern Lights JV*, datert 05.03.21.

Fullmakt til Gassnova til å opptre på vegne av staten i *Avtale om tilskudd til fangst av CO₂ mellom staten og Hafslund Oslo Celsio*, datert 29.06.22.

2.1.2 Koordinering av gevinstrealisering

Gassnova skal koordinere arbeidet med gevinstrealisering for Langskip, og i samarbeid med industriaktørene legge til rette for at relevant erfaring blir delt med andre prosjekter og interessenter. Gevinstrealiseringsplanen for Langskip legger rammene for arbeidet.

Styringsparametere:

- *Beskriv konkrete eksempler på oppnådde gevinster fra prosjektet.*
- *Beskriv koordineringen av arbeidet med gevinstrealisering og arbeidet med å legge til rette for at relevante erfaringer kan deles med andre prosjekter og interessenter.*
- *Beskriv aktiviteter som fremmer næringsutvikling.*
- *Beskriv tiltak, herunder arrangementer og møteplasser, for kunnskaps- og erfaringsdeling.*

2.2 Forvalte demonstrasjonsdelen av CLIMIT-programmet

Hovedmålet med CLIMIT er å bidra til å utvikle teknologi og løsninger for CO₂-håndtering. CLIMIT-programmet støtter forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologier for CO₂-håndtering som bidrar til:

- utvikling av kunnskap, kompetanse, teknologi og løsninger som kan gi viktige bidrag til kostnadsreduksjoner og bred internasjonal utbredelse av CO₂-håndtering
- utnyttelse av nasjonale fortrinn og utvikling av ny teknologi og tjenestekonsepser med kommersielt og internasjonalt potensial

Prosjekter som får støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet skal ha en plass på veien mot omstillingsmålet for 2030 og målet om at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050. Prinsippet favner både prosjekter med nøytral effekt og prosjekter med positiv effekt på grønn omstilling og er for eksempel ikke til hinder for å støtte gode prosjekter i petroleumsnæringen.

Gassnova leder sekretariatsfunksjonen for CLIMIT-programmet, som ivaretas i fellesskap med Norges forskningsråd. Gassnova har ansvar for å forvalte demonstrasjonsdelen av programmet (CLIMIT-Demo).

Det vises for øvrig til hovedinstruks for Fond for CO₂-håndtering, regelverk for tilskudd til utvikling og demonstrasjon av CO₂-håndtering og mandat for programstyret for CLIMIT-programmet.

Gassnova skal

- sørge for at CLIMIT bidrar til gevinstrealisering av Langskip, herunder spille inn til og følge opp konkrete tiltak i gevinstrealiseringsplanen til Langskip
- følge opp internasjonalt samarbeid som er knyttet til gjennomføringen av CLIMIT-programmet, jf. punkt 4.1.

Styringsparametere:

- *CLIMIT Demo: Rapportér antall nye prosjekter og beskriv hvordan disse prosjektene bidrar til å oppfylle målet med CLIMIT Demo.*
- *Beskriv driften av CLIMIT-programmet og eventuelle tiltak som er iverksatt av Gassnova som sekretariatsleder og ansvarlig for CLIMIT-Demo for å sørge for god kvalitet og mer effektiv drift og utvikling av programmet, og resultatene av disse tiltakene.*
- *Beskriv CLIMIT-programmets bidrag til gevinstrealisering og synergier med øvrige oppdrag i 2024.*

2.3 Ivareta statens interesser i Teknologisenter Mongstad

Teknologisenter Mongstad (TCM) fremmer CO₂-fangst som virkemiddel for en renere og grønnere fremtid, ved å bygge bro mellom teknologiutviklere, vitenskap og industriell anvendelse av teknologier for CO₂-fangst. Teknologisenterets viktigste oppgave er å teste, verifisere og demonstrere forskjellige teknologier for kostnadseffektiv CO₂-fangst i full skala. Målet er å legge til rette for utbredelse av CO₂-fangstteknologi i ulike bransjer.

Gassnova skal

- bidra til kunnskapsspredning og teknologiutbredelse, slik at kostnader og risiko ved fullskala CO₂-fangst kan reduseres
- følge opp avtaleverket for TCM, herunder ivareta statens eierinteresser i TCM
- bidra til å legge til rette for en god og langsiktig utnyttelse av anleggene
- følge med på den generelle markedsutviklingen for å få en bedre forståelse av fremtidig marked og muligheter for TCM
- utvikle forslag til modeller med lavere eller ingen statlig finansiering, herunder:
 - utvikle driftsmodell og -strategi for TCM fra 2026
 - utarbeide alternative eierskapsmodeller i dialog med de industrielle eierne, herunder bidra i arbeidet med å rekruttere flere eiere og sikre annen finansiering
 - utarbeide beslutningsgrunnlag for disponering av anlegg på TCM

Styringsparametere:

- *Redegjør for status og gjennomført arbeid med kunnskapsspredning og hvordan dette har medført kostnadsreduksjoner og redusert risiko ved fullskala CO₂-fangst.*
- *Gi en oversikt over status og vurdering av ressursbruken, herunder effektivisering av driften, så langt i prosjektperioden sammenstilt med TCM sitt arbeidsprogram og tilhørende budsjett.*
- *Redegjør for arbeidet med å legge til rette for langsiktig utnyttelse av anleggene.*
- *Redegjør for arbeidet med ny driftsmodell og -strategi.*
- *Redegjør for utviklingen i utbredelsen av aminteknologi og andre teknologier som er aktuelle for testing på anleggene.*

Eventuelle avtaler om overdragelse av statens eierandeler skal godkjennes av Energidepartementet, jf. brev av 1. juli 2013. Rekruttering av eventuelle nye eiere i TCM DA skal skje i tråd med regelverket for offentlig støtte, jf. ESAs godkjenning av støtte til teknologiselskapet av juli 2008, august 2017 og juli 2020.

2.4 Kunnskapsutvikling og rådgivning

Gassnova skal legge til rette for kunnskaps- og erfaringsdeling i Norge og utlandet. Videre skal Gassnova bidra til å knytte sammen fagmiljø innen forskning, industri og offentlige virksomheter og gjennom egne initiativ og i samarbeid med andre legge til rette for å oppnå statens mål for CO₂-håndtering.

Gassnova skal være en faglig og strategisk rådgiver til departementet om CO₂-håndtering som klimatiltak og bidra til effektiv deling av kompetanse og læring. Gassnova skal i sitt arbeid følge opp teknologi- og markedstrender knyttet til CO₂-håndtering.

Gassnova skal

- kartlegge muligheter og tiltak for CO₂-håndtering på forbrennings- og prosessanlegg i Norge, med utgangspunkt i eksisterende virkemidler. Dette arbeidet skal ses i sammenheng med forvaltningen av CLIMIT-Demo.
- bidra til utredning av virkemiddelapparatet for CO₂-håndtering.
- kartlegge muligheter for reduksjon av CO₂-utslipp i industrien, med særlig vekt på industrielle klynger.
- videreutvikle strategi for Gassnova SF og selskapets rolle i virkemiddelapparatet.

Styringsparametere:

- *Redegjør for status, gjennomført arbeid og oppnådde resultater.*
- *Redegjør for status for mulige synergier og tiltak for reduksjon av CO₂ i industrien, med særlig vekt på industrielle klynger.*
- *Gi en oversikt over ulike initiativ som er tatt av Gassnova.*

3 Effektiv drift

For å ha åpenhet om selskapets måloppnåelse og for at staten skal kunne følge dette opp, er det vesentlig at Gassnova er åpen om og rapporterer på mål, prestasjonsindikatorer og måltall for både sektorpolitisk måloppnåelse og effektiv drift.

Gassnova skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser effektivt. Selskapet skal utarbeide operasjonelle mål og indikatorer som gir uttrykk for effektiviteten ved selskapets drift og som lar seg sammenligne over tid.

Gassnova skal utnytte mulighetene for effektiv drift ved anvendelse av metoder og løsninger som gir økt produktivitet, bedre analyser og økt kvalitet i beslutningsgrunnlag.

Styringsparameter:

- *Beskriv mål og indikatorer som er iverksatt for effektiv drift og oppnådde resultater.*

4 Andre føringer og krav

4.1 Koordinering med andre aktører og internasjonalt samarbeid

Departementet forventer at Gassnova stiller sin kunnskap om CO₂-håndtering til rådighet for relevante myndighetsorganer i Norge, og bidrar til et effektivt samarbeid med relevante aktører, myndighetsorganer, nasjonale og internasjonale utdannings- og forskningsinstitusjoner, der det er hensiktsmessig for gjennomføring av oppdragene.

For CLIMIT-programmet er ED opptatt av at Gassnova i samarbeid med Forskningsrådet skal

- følge opp Norges deltakelse i ACT (Accelerating CCS Technologies) og Clean Energy Transition Partnership (CETP)
- støtte opp om bruk av ECCSEL ERIC som er konsortiet av europeisk distribuert forskningsinfrastruktur for CO₂-fangst, -transport og -lagring

Gassnova skal videre følge opp samarbeidsavtalen om forskning og utvikling mellom ED og det amerikanske energidepartementet (DoE), som har hovedvekt på CO₂-håndtering. Samarbeidsavtalen skal følges opp i samarbeid med Norges forskningsråd og gjennom arbeidet med relevante virkemidler som CLIMIT-Demo og TCM.

Gassnova skal også være norsk deltaker i «Mission Carbon Dioxide Removal» i Mission Innovation. I arbeidet med å følge opp denne aktiviteten skal Gassnova dra veksler på allerede pågående relevante aktiviteter i Norge. Gassnova skal, etter avtale med ED, bidra og delta i konkret samarbeid med andre lands myndigheter der hvor det er relevant.

4.2 Kommunikasjon og informasjon

Gjennom arbeid med CLIMIT-programmet, TCM og Langskip har Gassnova opparbeidet god fagkunnskap om CO₂-håndtering. Gassnovas eksterne kommunikasjonsarbeid skal prioritere formidling av denne fagkunnskapen og synliggjøring av resultater fra foretakets oppdrag, og sette resultatene inn i et helhetlig perspektiv. Gassnovas eksterne kommunikasjonsarbeid skal være godt koordinert med Langskipaktørene der det er naturlig.

Det er viktig å ha god kontakt og informasjonsflyt mellom Gassnova og departementet, og at det er god gjensidig kunnskap om og kjennskap til forestående hendelser. Det er spesielt viktig at Gassnova i god tid varsler om saker som kan bli store, vanskelige eller kontroversielle, herunder saker knyttet til kostnader og framdrift i prosjekter med vesentlig statsstøtte.

5 Budsjettildeling og fullmakter

Gassnova har ansvar for å planlegge virksomheten i 2024 slik at mål og resultatkrav oppnås innenfor de budsjettmessige rammene som er gitt i dette brev, jf. § 9 i Reglement for økonomistyring i staten og punkt 2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

I henhold til § 12 i lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004, har Riksrevisjonen rett til å kreve informasjon, innsyn og kontroll med at midlene nyttes i samsvar med forutsetningene.

Det er viktig at Gassnova sørger for organisering, utvikling og bruk av virkemidler som gir effektiv bruk av ressursene. Virksomheten skal vektlegge effektivitet, prioritering og håndtering av nye utfordringer og oppgaver innenfor budsjetttrammene

5.1 Fond for CO₂-håndtering

Budsjettert ramme som stilles til disposisjon for Gassnova i 2024 er som følger:

	Kroner
Inngående balanse per 1. januar 2024	278 134 916
Overføring til Fond for CO ₂ -håndtering	75 000 000
Sum	353 134 916
Forpliktelser ved utgangen av 2023	214 672 492
Budsjettert disponibel ramme for 2024	138 462 424

Gassnova gis fullmakt til å pådra forpliktelser for Fond for CO₂-håndtering innenfor ovennevnte disponible ramme. Det understrekes at utbetaling av midler må holdes innenfor disponible midler på fondet.

Av inntående midler i Fond for CO₂-håndtering kan inntil 63,4 mill. kroner dekke utgifter til modifikasjon, vedlikehold og videreutvikling av Teknologisenter Mongstad. Rammen utgjør statens andel av utgiftene. Gassnova forestår utbetalinger innenfor disponibel budsjettamme.

5.2 Kap. 1850 Klima, industri og teknologi

Post	Betegnelse	Kroner
70	Gassnova SF	106 800 000
71	Teknologisenter Mongstad	90 000 000
	TCM DA	85 000 000
	TCM Assets AS	5 000 000
72	Langskip - fangst og lagring av CO ₂ , kan overføres	2 600 000 000

5.2.1 Administrasjon

Tilskuddet (inkludert merverdiavgift) på post 70 skal dekke utgifter til Gassnovas administrasjon. Dette inkluderer utgifter til egen organisasjon og selskapets kjøp av eksterne tjenester, særlig knyttet til rådgivere og ekstern spisskompetanse.

Gassnova kan fakturere TCM for de tjenester som foretaket yter til TCM.

Gassnova kan trekke på selskapets frie egenkapital (overskudd fra tidligere år) for å dekke eventuelle merutgifter utover disponible midler i 2024. Dette omfatter utgifter til ekstern juridisk bistand for å følge opp de inngåtte tilskuddsavtalene med industriaktørene.

Fullmakt

Gassnova gis fullmakt til å pådra forpliktelser for inntil 20 mill. kroner utover tildelingen for 2024. Dette omfatter blant annet inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår, jf. punkt 2.3 i rundskriv R-110:

- Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften.
- Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på budsjettposten i hele avtaleperioden.
- For alle avtaler utover budsjettåret må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den fremtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

5.2.2 Teknologisenter Mongstad

Bevilgningen skal dekke statens andel av driftsutgiftene til Teknologisenter Mongstad (TCM). Statens andel av investeringer og videreutvikling ved TCM dekkes fra Fond for CO₂-håndtering, jf. punkt 5.1.

Betalingsanmodning sendes til:

Energidepartementet
Fakturamottak DFØ
Postboks 4746 Torgarden
7468 Trondheim

Gassnova skal ha separat bankkonto for transaksjoner som gjelder tilskudd til TCM. Renteinntekter som opptjenes på denne bankkontoen skal tilbakeføres til Energidepartementets konto 7694 05 17105 etter utgangen av regnskapsåret.

5.2.3 Langskip

Bevilgningen skal dekke utgifter til Langskip, som består av CO₂-fangstprosjekt på sementfabrikken til Heidelberg Materials i Brevik og på avfallsforbrenningsanlegget til Hafslund Oslo Celsio på Klemetsrud, og i tillegg transport og lagring av CO₂ på kontinentalsokkelen ved Northern Lights, et samarbeid mellom Equinor, TotalEnergies og Shell.

Betalingsanmodning sendes til:

Energidepartementet
Fakturamottak DFØ
Postboks 4746 Torgarden
7468 Trondheim

Gassnova skal ha separat bankkonto for transaksjoner som gjelder utbetalinger til Langskip. Renteinntekter som opptjenes på denne bankkontoen skal tilbakeføres til Energidepartementets konto 7694 05 17105 etter utgangen av regnskapsåret.

6 Rapportering og møter

Det vises til krav til rapportering i hovedinstruks for Fond for CO₂-håndtering. Frister for rapportering og datoer for planlagte møter i 2024 er angitt i vedlegg 1.

6.1 Risikovurderinger

Gassnova skal **innen 1. november 2024** oversende en overordnet risikovurdering for 2025. Punkt 4.3 i hovedinstruks for Fond for CO₂-håndtering skal legges til grunn for rapportering av risikovurderinger for Gassnovas virksomhet.

Gassnova skal i forbindelse med kontaktmøtene rapportere om vesentlige endringer i risikovurderingene, samt status for tiltak og kontrollaktiviteter som er iverksatt for å bringe disse risikofaktorene ned til et akseptabelt nivå.

6.2 Forslag til endringer i budsjettet mv.

Eventuelle forslag til større budsjettendringer i første halvår som Gassnova ikke kan håndtere ved bruk av egne fullmakter eller innenfor ovennevnte tildelte rammer, må fremmes for departementet innen **1. mars 2024**. Eventuelle forslag skal inneholde

- en redegjørelse for endringene.
- hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense eventuell utgiftsøkning
- forslag til inndekning for eventuell utgiftsøkning
- redegjørelse om endringene påvirker 2025-budsjettet

Gassnova skal **innen 20. september 2024** oversende regnskap per 31. august og en prognose for resten av året for Gassnova SF. Eventuelle avvik mellom tildelt ramme og revidert prognose for 2024 skal forklares. Det oppdaterte budsjettet vil danne grunnlag for vurdering av utbetaling av gjenværende tilskudd for 2024.

6.2.1 Langskip

Gassnova skal hver måned oversende en rapport vedrørende oppfølging av tilskuddsavtalene med industriaktørene og gevinstrealiseringsarbeidet, i henhold til sentralt styringsdokument.

I tillegg bes Gassnova oversende oppdatert periodisert styringsramme (P50) for Langskip innen henholdsvis **1. mars** og **1. oktober 2024**, jf. oversendt budsjettrapporteringsmal (excel). Pris- og valutakursforutsetninger skal oppgis i oversendelsene.

Eventuelt oppdatert periodisert styringsramme for henholdsvis Northern Lights, Heidelberg Materials og Hafslund Oslo Celsio skal inneholde en kort oppsummering av de viktigste elementene og endringer i forslaget, herunder hvordan endringer påvirker etterfølgende budsjettår. Endringer sammenlignet med tidligere oversendelse skal særskilt forklares og tilsvarende hvordan disse påvirker etterfølgende budsjettår.

6.3 Årsrapport

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk. Under punkt 2 i oppdragsbrevet er det satt opp styringsparametere som angir hvilken informasjon departementet ønsker for å kunne vurdere i hvilken grad målene som er satt for virksomheten og oppdragene er nådd.

Statens eieroppfølging skal bidra til å nå statens mål som eier om bærekraftig og mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitiske mål. Selskapets måloppnåelse og effektivitet vurderes blant annet basert på selskapets rapportering, herunder oppdragene, utvikling over tid og dialog med selskapet.

Årsregnskap for Fond for CO₂-håndtering skal utarbeides i tråd med hovedinstruks for fondet og inngår som en del av årsrapporten til Gassnova SF.

6.3.1 Særskilt regnskapsoversikt

Det bes om en spesifisert oppstilling som viser Gassnovas administrasjonstilskudd fordelt på følgende:

- Oppfølging og koordinering av tilskuddsavtalene med industriaktørene
- Gevinstrealisering for Langskip, herunder kompetansedeling og læring
- Forvaltning av demonstrasjonsdelen av CLIMIT-programmet
- Ivaretagelse av statens interesser i Teknologisenter Mongstad
- Rådgivning og kartleggingsoppdrag mv.

Oversikten skal vise sammenligning med de tre siste årene og utgifter til eksterne kostnader/bistand skal spesifiseres. Det skal redegjøres nærmere for fagområder og kompetanseområder hvor det benyttes konsulentbistand i vesentlig grad.

6.4 Grønn prosjektklassifisering og rapportering

Det vises til arbeidet med grønn prosjektklassifisering og rapportering på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og forslag til løsning av 15. juni 2023 fra virkemiddelaktørene (Innovasjon Norge, Norges forskningsråd, Siva, Eksfin, Doga, Enova og Gassnova).

Virkemiddelaktørene skal i 2024 jobbe videre med oppdraget om grønn prosjektklassifisering og rapportering. Arbeidet skal dra nytte av eksisterende samarbeid for grønn vekst i virkemiddelapparatet. Aktører skal underveis i arbeidet ha tett dialog med NFD, som koordinerer med relevante departementer, herunder KLD som eier av Enova, KD som etatsstyrer av Forskningsrådet og ED som eier av Gassnova.

Virkemiddelaktørene bes fra 1. januar 2024 om å iverksette klassifisering av prosjekter med potensiell positiv effekt på klima og miljø i henhold til de seks miljøkategoriene og aktørenes forslag til løsning og etterfølgende dialog. De berørte departementene skal involveres på hensiktsmessig måte i arbeidet med utvikling av en veileder for grønn prosjektklassifisering og rapportering til bruk i saksbehandlingen.

Virkemiddelaktørene bes om å videreutvikle løsningen for rapportering på «do no significant harm-prinsippet» i henhold til forslaget om en differensiert vurdering, for oppstart i løpet av 2024.

Det legges opp til en dynamisk utvikling av rapporteringen, med mulighet for justering etter erfaringer med bruk av systemet og generell utvikling på området. Noe økt rapportering for søkerne vil være akseptabelt, hensiktsmessig og forståelig, men virkemiddelaktørene bes om å begrense ekstra rapporteringsbyrde til et minimum.

Virkemiddelaktørene bes om å komme tilbake til NFD med en oppdatering av status og erfaring med implementering av klassifisering og rapportering i henhold til de seks miljøkategoriene innen **31. mai 2024**. Arbeidet skal evalueres i rimelig tid etter implementering. NFD vil, i samråd med berørte departementer, komme nærmere tilbake om dette.

Vedlegg 1: Frist for rapportering og datoer for planlagte møter i 2024

Vedlegg

Frister for rapportering og datoer for planlagte møter i 2024

Måned	Dato	Aktivitet
Januar	12.	Oppdatert periodisert styringsramme (P50) for Langskip og budsjett for TCM
Februar	1.	Avslutning av statsregnskapet for 2023 og søknad om overføring av ubrukte midler til 2024, jf. brev av 21. november 2023
Mars	1.	Eventuelle forslag om budsjettendringer og større omprioriteringer i første halvår Oppdatert periodisert styringsramme (P50) for Langskip, jf. punkt 6.2.1 i oppdragsbrevet
	15.	Årsrapport for 2023, jf. punkt 6.3 i oppdragsbrev for 2023 og punkt 3.4 hovedinstruks for Fond for CO ₂ -håndtering
April	15.	Budsjettforslag 2025 for Gassnova SF, jf. brev av 2. november 2023
Mai		
Juni	14.	Oppdatert periodisert styringsramme (P50) for Langskip, jf. brev av 2. november 2023
	Medio	Kontaktmøte
	30.	Utredning av Gassnovas rolle og oppgaver, og eventuelle synergier eller samordningsgevinster med øvrige oppdrag, jf. punkt 2.1 i oppdragsbrevet
Juli		
August	23.	Oppdatert kostnadsramme (P85) for Langskip, jf. brev av 2. november 2023
September	20.	Regnskap per 31. august og en prognose for resten av året for Gassnova SF. Eventuelle avvik mellom tildelt ramme og revidert prognose for 2024 skal forklares.
Oktober	1.	Oppdatert periodisert styringsramme (P50) for Langskip, jf. punkt 6.2.1 i oppdragsbrevet
November	1.	Overordnede risikovurderinger for 2025 for Gassnova SF, jf. krav i punkt 4.3 i hovedinstruks for Fond for CO ₂ -håndtering
	Ultimo	Foreløpig oppdragsbrev for 2025
Desember	2.	Innspill til nye større satsinger for 2026
	Medio	Kontaktmøte
	Ultimo	Oppdragsbrev for 2025

Det legges opp til to kontaktmøter mellom departementet og Gassnova i 2024, hvor blant annet budsjett og planer for inneværende og kommende år vil bli diskutert.

Gassnova SF
Porsgrunn Næringspark
Dokkvegen 11
3920 PORSGRUNN

Deres ref

Vår ref

Dato

23/148-

4. mars 2024

Supplerende oppdragsbrev til Gassnova SF for 2024

Det vises til oppdragsbrev for 2024 av 12. februar 2024 og søknad av 30. januar 2024 om overføring av ubrukte midler til 2024.

Finansdepartementet har bekreftet Energidepartementets søknad om overføring av ubrukte midler fra 2023 til 2024. På denne bakgrunn stilles følgende midler til disposisjon:

Kap./post	Betegnelse	Tidligere tildelt	Overføring fra 2023	Ny tildeling
1850	Klima, industri og teknologi			
72	Langskip – fangst og lagring av CO ₂ , <i>kan overføres</i>	2 600 000 000	996 525 000	3 596 525 000

Med hilsen

Sigmund Johansen (e.f.)
avdelingsdirektør

Steffen Weum
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

Gassnova SF
Porsgrunn Næringspark
Dokkvegen 11
3920 PORSGRUNN

Deres ref

Vår ref

Dato

23/148-

27. juni 2024

Supplerende oppdragsbrev til Gassnova SF for 2024

Det vises til oppdragsbrev for 2024 av 12. februar 2024 og supplerende oppdragsbrev av 4. mars 2024.

Stortinget har 21. juni 2024 fattet vedtak i samsvar med Innst. 447 S (2023–2024), jf. Prop. 104 S (2023–2024). Vedtaket innebærer følgende endringer i tildelingen til Gassnova SF for 2024:

Kap./post	Betegnelse	Tidligere tildelt	Endring tildeling	Ny tildeling
1850	Klima, industri og teknologi			
72	Langskip – fangst og lagring av CO ₂ , kan overføres	3 596 525 000	-900 000 000	2 696 525 000

Det vises til oversendelser av oppdatert periodisert styringsramme for Langskip, senest 19.06 og månedsrapportene for Langskip. Anslag over utbetalinger i 2024 anslås å holdes godt innenfor ovennevnte tildeling. Det vises videre til siste budsjetttrapportering for 2024 med frist 1. oktober.

Med hilsen

Sigmund Johansen (e.f.)
avdelingsdirektør

Steffen Weum
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@ed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
ed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Økonomi- og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Steffen Weum
22 24 61 54

Gassnova SF
Porsgrunn Næringspark
Dokkvegen 11
3920 PORSGRUNN

Deres ref

Vår ref

Dato

23/148-

13. august 2024

Supplerende oppdragsbrev til Gassnova SF for 2024

Med henvisning til oppdragsbrevet 12. februar 2024 ber vi Gassnova utarbeide et veikart for CO₂-håndtering. Veikartet skal ses i sammenheng med forvaltningen av CLIMIT-Demo og TCM, og beskrive hvordan CO₂-håndtering kan bidra til å redusere utslippene fra landbasert industri fram til 2050. Veikartet skal identifisere behov for teknologiutvikling og fremtidsrettede løsninger, gi grunnlag for utforming av tiltak for CO₂-fangst og legge til rette for gjennomføring av de mest energi- og kostnadseffektive tiltakene for å redusere CO₂-utslippene i industrien. Gassnova skal invitere Enova og andre relevante statlige aktører til samarbeid, slik at den samlede kompetansen innen CO₂-håndtering utnyttes på en hensiktsmessig måte.

Gassnova følger opp tilskuddsavtalene og industriaktørenes prosjektstyring av Langskip. Gassnova bes følge opp Hafslund Oslo Celsios CO₂-fangstprosjekt på Klemetsrud, herunder bidra til å vurdere modenhet og risiko i nytt forprosjekt.

Med hilsen

Alexander Engh (e.f.)
avdelingsdirektør

Johanne Archer
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@ed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
ed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Avdeling for klima,
industri og teknologi

Saksbehandler
Johanne Archer

Gassnova SF
Porsgrunn Næringspark
Dokkvegen 11
3920 PORSGRUNN

Deres ref

Vår ref

Dato

23/148-

19. desember 2024

Supplerende oppdragsbrev til Gassnova SF for 2024

Det vises til oppdragsbrev for 2024 av 12. februar 2024 og supplerende oppdragsbrev av 4. mars, 27. juni og 13. august 2024.

Stortinget har 18. desember 2024 fattet vedtak i samsvar med Innst. 93 S (2024–2025), jf. Prop. 17 S (2024–2025). Vedtaket innebærer følgende endringer i tildelingen til Gassnova SF for 2024:

Kap./post	Betegnelse	Tidligere tildelt	Endring tildeling	Ny tildeling
1850	Klima, industri og teknologi			
70	Gassnova SF	106 800 000	-12 500 000	94 300 000
71	Teknologisenter Mongstad	90 000 000	-24 000 000	66 000 000
72	Langskip – fangst og lagring av CO ₂ , kan overføres	2 696 525 000	-300 000 000	2 396 525 000

Hafslund Celsio

Med bakgrunn i en vesentlig økning av de estimerte kostnadene for prosjektet til Hafslund Celsio, har Stortinget samtykket i departementets forslag om å inngå en revidert avtale med Hafslund Celsio under forutsetning av tilstrekkelig egenfinansiering eller finansiering fra andre kilder. Videre at avtalen endres i tråd med prinsippene som er nærmere beskrevet under kap. 1850, post 72 i Prop. 17 S (2024-2025), herunder at det maksimale finansielle bidraget fra staten økes fra 4,05 mrd. 2024-kroner til 4,4 mrd. 2024-kroner.

Endringen omfatter følgende, jf. romertallsvedtak II i Prop. 17 S (2024-2025):

- a) 2 000 mill. 2024-kroner i investeringer (CAPEX). Energidepartementet får fullmakt til å pris- og valutajustere investeringstilskuddet i årene som kommer.
- b) 900 mill. 2024-kroner i et oppstartstilskudd som blir utbetalt når fangstprosjektet er satt i drift. Energidepartementet får fullmakt til å prisjustere oppstartstilskuddet i årene som kommer og renteberegne den delen av investeringstilskuddet som er gjort om til oppstartstilskudd. Av oppstartstilskuddet blir inntil 350 mill. 2024-kroner trappet ned for hver dag som ferdigstillingen av fangstprosjektet blir forsinket fra og med 1. oktober 2029. Nedtrappingen er 0,5 mill. kroner per dag til og med 31. mars 2030 og 1 mill. kroner per dag fra og med 1. april 2030.
- c) 1 500 mill. 2024-kroner i driftsutgifter (OPEX) i inntil ti år fra driftsoppstart. Energidepartementet får fullmakt til å pris- og strømprisjustere driftstilskuddet i årene som kommer.

Det blir gitt tilleggsstøtte for fanget CO₂ som ikke er kvotepliktig, tilsvarende kvoteprisen per tonn CO₂ fratrukket forbrenningsavgiften, i ti år fra driftsoppstart.

Hafslund Celsio planlegger investeringsbeslutning i januar.

Med hilsen

Sigmund Johansen (e.f.)
avdelingsdirektør

Steffen Weum
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen